

ÎNCHEIERE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni
„Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Chiperi
împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea sumei cu titlu de
diferență a despăgubii de asigurare,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2020, Chiperi Cornel a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea sumei cu titlu de diferență a
despăgubii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Chiperi Cornel a invocat că la data de 04 februarie 2020,
s-a produs accidentul rutier cu implicarea mijloacelor de transport de marca
„Xxxx”, n/î XXXX, anul fabricării 2019 și „Xxxx”, n/î XXXX, fapt confirmat prin
procesul-verbal cu privire la contravenție nr.4183220412161370 din 17 februarie
2020.

A indicat reclamantul că, în urma accidentului rutier a fost deteriorat mijlocul
de transport „Xxxx”, n/î XXXX, anul fabricării 2019,. Autoturismul „Xxxx”, n/î
XXXX, este în termenul de garanție de 3 ani la dealer-ul autorizat „Toyota” în
Republica Moldova, SRL „Continent”, dovada acestui fapt fiind contractul de
vânzare-cumpărare nr. T230519-19/1 din 23 mai 2019.

A relatat că, vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea
prejudiciului material mijlocului de transport „Xxxx”, n/î XXXX, conform deciziei
Poliției Rutiere a fost recunoscut șoferul automobilului „Xxxx”, n/î XXXX,
Ciobanu Ion, care poseda polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă
eliberată de SA „Moldasig”, fiind inițiată procedura contravențională prevăzută de
art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, iar în calitate de victimă a fost
recunoscut Chiperi Cornel.

La 19 februarie 2020, Chiperi Cornel a înaintat către SA „Moldasig” cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare (RCA), urmare a cărui fapt, la data de 19 februarie 2020, de către SA „Moldasig” a fost examinat mijlocul de transport avariat, ulterior fiind întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor D/RCA/20-346. În pct. 6.1. al procesului-verbal, reclamantul a indicat că acceptă reparația autoturismului doar la dealerul oficial întrucât se află în termenul de garanție și potrivit pct. 7.7 și 7.8 din contractul de vânzare-cumpărare nr. T230519-19/1 din 23 mai 2019, vânzătorul se eliberează de obligațiunile de garanție în cazul încălcării de către cumpărător a pct. 4.2.3, 4.2.4 ale prezentului Contract, în cazul participării automobilului în accidente rutiere, competiții sportive, în cazul parcurgerii mai mult de 1000 km și în cazul prezentării automobilului pentru asistență de service regulată și repararea la stațiile de deservire tehnică neautorizate de către producătorul „Toyota”. În cazul reparării automobilului la stația de deservire tehnică autorizată cu piese originale, se menține garanția oferită de către producător până la termenul de expirare a garanției de 3 ani.

La 21 februarie 2020, la sediul dealerului autorizat „Toyota” în Republica Moldova, SRL „Continent”, în prezența reprezentantului SA „Moldasig” a fost examinat mijlocul de transport „Xxxx”, n/î XXXX prin care au fost stabilite deteriorările cu stabilirea soluțiilor tehnice, SA „Moldasig” neavând obiecții la pagubele constatate.

A reținut că, potrivit devizului de calcul pentru reparația mijlocului de transport din 24 februarie 2020, eliberat de dealerul autorizat „Toyota” în Republica Moldova, SRL „Continent”, costul reparației constituia 104 193 de lei, ulterior, la data de 03 martie 2020, la cererea SA „Moldasig”, SRL „Serversor Auto” a întocmit Raportul nr.200544 prin care a estimat valoarea daunei în mărime de 80 807,33 de lei și a întocmit Acordul privind plata despăgubirii de asigurare.

Nefiind de acord cu suma despăgubirii, cu titlu de comparație, a solicitat SRL „Expert Auto Plus” să întocmească un Raport de evaluare a pagubei și, deși SA „Moldasig” a fost citat prin aviz telegrafic la 04 martie 2020 despre examinarea autoturismului „Xxxx”, n/î XXXX, la data, ora și locul indicat, nu s-a prezentat. Potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 602/03A, întocmit de SRL „Expert Auto Plus”, valoarea daunei a fost estimată în sumă de 101 740,68 de lei.

A subliniat că, cu toate că SA „Moldasig” cunoștea că mijlocul de transport „Xxxx”, n/î XXXX se află încă în termen de garanție și reclamantul nu este în drept să repare autoturismul decât în stațiile de deservire tehnică autorizate de dealerul oficial, la 06 mai 2020, SA „Moldasig” a virat la contul reclamantului doar suma de 80 807,33 de lei.

A relevat partea reclamantă că, potrivit facturii fiscale seria/nr. AAH 1598152 din 05 iunie 2020 eliberată de SRL „Continent”, costul total al reparației a constituit 104 193 de lei, sumă achitată de reclamant, fapt dovedit prin bonul fiscal nr. 5406 din 06 mai 2020 în sumă de 80 000 de lei și bonul fiscal nr. 6209 din 05 iunie 2020 în sumă de 24 193 de lei.

A indicat că, la data de 11 iunie 2020, în adresa SA „Moldasig” a fost expediată somația de plată prin care a fost solicitată achitarea diferenței despăgubirii de asigurare în mărime de 23 385,67 de lei, iar prin scrisoarea nr. 2137 din 22 iunie 2020 s-a respins solicitarea de achitare a cuantumului despăgubirii, motiv pentru care reclamantul este nevoit să înainteze prezenta acțiune în justiție,

or, la caz, nu s-a ajuns la o înțelegere referitor la cuantumul despăgubirii de asigurare.

A conchis că, potrivit art. 23 alin. (9) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor, în cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unității de specialitate, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de asigurător ținând cont de următoarele: a) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de până la 3 ani și un parcurs de până la 100 000 km, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părți. În acest caz, la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi.

Totodată reclamantul a indicat că, potrivit pct.7.7 și 7.8 din contractul de vânzare-cumpărare nr. T230519-19/1 din 13 mai 2019, vânzătorul se eliberează de obligațiunile de garanție în cazul încălcării de către cumpărător a pct. 4.2.3, 4.2.4 ale prezentului contract, în cazul participării automobilului în accidente rutiere, competiții sportive, în cazul supra parcurgerii mai mult de 1000 km și în cazul prezentării automobilului pentru asistență de service regulată și repararea la stațiile de deservire tehnică neautorizate de către producătorul „Toyota”. În cazul reparației automobilului la stația de deservire tehnică autorizată cu piese originale, se menține garanția oferită de către producător până la termenul de expirare a garanției de 3 ani, astfel, a subliniat reclamantul că, cuantumul despăgubirii de asigurare achitat de SA „Moldasig” este unul diminuat și ireal.

A susținut reclamantul că, legislația din domeniul asigurărilor cuprinde o serie de reguli cu privire la stabilirea și acordarea despăgubirilor persoanelor prejudiciate prin accidente de vehicule, toate aceste reguli alcătuiesc, în ansamblul lor, o adevărată procedură de constatare a prejudiciilor și de stabilire și acordare a despăgubirilor subsumată interesului prioritar de protecție a persoanei păgubite, astfel, reclamantul a optat pentru reparația automobilului la distribuitorul oficial deoarece se află la garanție, făcând trimitere expres la această modalitate de reparație în procesul-verbal de constatare a daunelor din 19 februarie 2020. Mai mult, SA „Moldasig” a acceptat ca unitate de specialitate „Toyota”, SRL „Continent”, reprezentantul SA „Moldasig” participând la constatarea daunelor la sediul distribuitorului oficial și neavând obiecții la procesul-verbal din 21 februarie 2020.

A concluzionat reclamantul că, cuantumul despăgubirii de asigurare ce urmează a fi achitat de către SA „Moldasig” urmează a fi stabilit în baza modalității propuse de reclamant, care în susținerea poziției sale a prezentat probe admisibile și pertinente ce atestă că, a achitat unității de specialitate „Toyota”, SRL „Continent” suma de 104 193 de lei pentru reparația autoturismului de model „Xxxx”, n/î XXXX or, legislația în vigoare nu a acordat SA „Moldasig” dreptul discreționar de a selecta modul de plată cel mai ieftin, dar a stabilit în sarcina asigurătorului obligația certă de a despăgubi prejudiciul real, astfel, a subliniat reclamantul că, prin prisma normelor de drept enunțate, consideră întemeiată cerința privind încasarea din contul SA „Moldasig” a sumei de 23 385,67 de lei cu titlu de diferență pentru despăgubirea de asigurare ținând cont de prejudiciul real suportat stabilit conform facturii fiscale și având în vedere că cuantumul despăgubirii de asigurare stabilit de SA „Moldasig” a fost diminuat în detrimentul persoanei păgubite, prejudiciul suportat de ultimul, fiind mai mare.

A solicitat încasarea din contul SA „Moldasig” în beneficiul lui Chiperi Cornel a sumei de 23 385,67 de lei cu titlu de diferență la despăgubirea de asigurare precum și obligarea SA „Moldasig” la plata cheltuielilor ocazionale în acest proces, cu titlu de taxă de stat și cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Chiperi Cornel împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea sumei cu titlu de diferență a despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Chiperi Cornel suma de 23 385,67 de lei cu titlu de diferență a despăgubirii de asigurare, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 701,57 de lei.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către SA „Moldasig”, cu menținerea hotărârii din 21 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată soluția adoptată de către prima instanță, fiind corect stabilit faptul că, conform pct. 7.7 din contractul de vânzare-cumpărare nr. T230519-19/1 din 13 mai 2019, vânzătorul se eliberează de obligațiunile de garanție în cazul încălcării de către cumpărător a pct. 4.2.3, 4.2.4 ale prezentului contract, în cazul participării automobilului în accidente rutiere, competiții sportive, în cazul supra parcurgerii mai mult de 1000 km și în cazul prezentării automobilului pentru asistență de service regulată și repararea la stațiile de deservire tehnică neautorizate de către producătorul „Toyota”. Astfel, ținând cont de faptul că, obiectul acțiunii derivă din contractul de asigurare unde sunt stipulate toate condițiile care urmau a fi respectate, reclamantul/intimat a solicitat reparația la distribuitorul oficial la care se află la garanție automobilul, însă, asigurătorul a ignorat această cerință, urmare a cărui fapt, luând în considerație că conform facturii fiscale seria/nr. AAH1598152 din 05 iunie 2020 eliberată de SRL „Continent”, costul total al reparației a constituit suma de 104 193 de lei, sumă care a fost achitată de reclamantul/intimat Chiperi Cornel conform bonurilor de plată din 06 mai 2020 și 05 iunie 2020, suma restantă în mărime de 23 385,67 de lei, care constituie diferența dintre costul real al reparației și suma transferată de către asigurător, corect a fost admisă spre încasare de către prima instanță or, automobilul avariat se află la garanție, proprietarul optând anume pentru această modalitate de reparație a bunului mobil, solicitare care nu poate fi neglijată în cazul în care se află în raportul unei asigurări civile.

În consecință, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală, întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor în conformitate cu art.130 din Codul de procedură civil, Colegiul a concluzionat de a respinge apelul și de a menține hotărârea instanței de fond.

La 03 martie 2022, SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță (f.d. 131-133).

În motivarea cererii a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

În esență a indicat că, în conformitate cu prevederile pct. 22 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16 decembrie 2013 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației în domeniul asigurărilor facultative a transportului auto, în faza pregătirii pentru dezbaterile judiciare a

pricinilor ce decurg din asigurările obligatorii de răspundere civilă auto este indispensabilă stabilirea corectă de către instanțele de judecată a componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane. Stabilirea corectă a componenței participanților la proces trebuie să fie realizată atât sub aspect cantitativ (antrenarea numerică a tuturor participanților la proces), cât și sub aspect calitativ (determinarea corectă a calității lor procesuale în proces). La examinarea litigiilor ce derivă din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, este obligatorie atragerea în proces, în calitate de intervenient accesoriu/pârât, a persoanei răspunzătoare de producerea accidentului rutier (art.67-69 din Codul de procedură civilă, art. 22 alin. (2) din Legea nr.414-XVI), în cazul în care se constată că, contractul de asigurare CASCO a fost încheiat de o companie de leasing, iar posesorul este persoana păgubită în accidentul rutier, instanțele de judecată sunt obligate să atragă ca parte în proces și compania de leasing, astfel, participanții la proces pot fi subiecții raportului material litigios, anume, persoana păgubită, posesorul de autovehicul, utilizatorul, asigurătorul și asiguratul, persoana răspunzătoare de producerea accidentului rutier.

Potrivit art. 22 alin (2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, în cazul stabilirii despăgubirii de asigurare prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanei păgubite prin accident produs de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în Republica Moldova se exercită față de asigurătorul de răspundere civilă auto, în limitele obligației lui stabilite prin prezenta lege, cu citarea obligatorie în calitate de intervenienți accesorii, a persoanei/persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului.

Din actele anexate la materialele dosarului civil s-a stabilit cu certitudine că persoană răspunzătoare de producerea accidentului potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04875330 din 17 februarie 2020 a fost recunoscut șoferul automobilului „xxxx”, n/î xxxx, Ciobanu Ion, astfel la examinarea prezentei cauze în instanța de fond, nu a fost atras în calitate de intervenient accesoriu persoana răspunzătoare de producerea accidentului rutier, Ciobanu Ion, astfel, prima instanță examinând acțiunea în lipsa lui Ciobanu Ion a încălcat principiul egalității părților în drepturile procedurale.

A concluzionat recurentul că, pentru soluționarea justă și multiaspectuală a litigiului, prima instanță avea obligația pozitivă de a stabili circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, pentru a elimina discrepanța intervenită, încălcări a normelor de drept procedural, care conform cerințelor art. 388 alin. (1) lit. b) și d) din Codul de procedură civilă, impun casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare or, având în vedere faptul, că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de apel și instanța de recurs, consideră recurentul fără echivoc că, cererea de recurs urmează a fi admisă, casată integral hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare, unde prima instanță va determina cercul participanților la proces, va asigura tuturor participanților la proces condiții egale pentru folosirea de către aceștia de drepturile procedurale, va examina pricina sub toate aspectele, cu participarea tuturor părților implicate în litigiu, verificând toate circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului cu adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 11 ianuarie 2022 (f.d. 128). Astfel recursul depus la 03 martie 2022 de către SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 05 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 137). Însă până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh